

'Coronagedrag' in regio Gelderland-Zuid

Gelderland-Zuid

Sinds dit voorjaar voert de Coronagedragsunit (RIVM, GHOR en GGD'en) regelmatig een peiling uit onder de bevolking naar gedrag, welbevinden en andere aspecten rondom het coronavirus. Ook GGD'en verspreiden de open link naar de vragenlijst via social media. Vanwege de lengte van de vragenlijst, is deze onderverdeeld in modules, zodat niet alle respondenten alle vragen kregen voorgelegd.

In de 6e ronde van het onderzoek van 19-23 augustus 2020 deden 2.544 mensen uit regio Gelderland-Zuid mee (de helft uit Nijmegen). De resultaten zijn niet zomaar te vertalen naar de totale bevolking van Gelderland-Zuid en van Nederland. Ze geven wel een indicatie. Alleen indien een cijfer in Nederland meer dan 2% afwijkt van regio Gelderland-Zuid wordt het genoemd.

Besmet met het virus?

Een van de eerste vragen in de vragenlijst gaat over besmet zijn met het virus. Een procent van de deelnemers is besmet (geweest) en dit is bevestigd met een test. 10% denkt besmet te zijn, maar dit is niet bevestigd met een test. Daarnaast is 9% negatief getest. Het grootste deel heeft geen test gedaan (70%). Tien procent weet het niet.

Ruim 27% heeft in de naaste omgeving een besmet getest persoon en 11% kent iemand die besmet is (geweest), wat niet bevestigd is door een test.

Testen en testbereidheid

Van de bijna 500 respondenten die de vraag voorgelegd kregen of ze zich zouden laten testen als ze op de dag van het invullen corona achtige klachten zouden hebben, antwoordt 85% bevestigend (4% niet, 11% weet het niet).

In de 6 weken voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst heeft 9% van de deelnemers zich laten testen. Van hen liet 62% zich testen binnen 1-2 dagen nadat de corona gerelateerde klachten (zoals neusverkouden, hoesten of koorts) begonnen. Ruim een kwart deed dit na 3-4 dagen en 1% na 5-7 dagen. Zeven procent wachtte langer dan een week.

Als een respondent de komende weken opnieuw corona-gerelateerde klachten zou krijgen, dan laat 88% zich nog een keer testen. (3% niet, 10% weet het niet).

Risico-inschatting

Aan de deelnemers van het onderzoek is gevraagd hoe groot zij denken dat de kans is dat ze zelf besmet raken met het coronavirus of anderen ermee besmetten. Ook is gevraagd hoe erg ze dat zouden vinden.

Van de deelnemers geeft 34% aan het (zeer) onwaarschijnlijk te vinden dat ze komende maanden besmet raken; 12% vindt dit juist (heel) waarschijnlijk. Als ze besmet zouden raken dan vindt 58% (NL 61%) dit (heel) erg.

Bijna de helft van de mensen (48%) acht het (zeer) waarschijnlijk dat zij het virus aan anderen doorgeven als ze zelf besmet zouden zijn. Bijna iedereen (92%) zou het (heel) erg vinden het virus door te geven aan iemand anders.

Ruim driekwart (77%) van de deelnemers acht het (zeer) waarschijnlijk dat er een tweede golf corona besmettingen komt; slechts 6% vindt dit (zeer) onwaarschijnlijk is. Mocht er een tweede golf komen, dan vindt 90% dat (heel) erg.

Veranderingen ten opzichte van voor de coronamaatregelen

De respondenten hebben van diverse leefstijl- en welzijnsaspecten aangegeven of deze veranderd zijn ten opzichte van voor de coronamaatregelen. Ten opzichte van Nederland, wijkt Gelderland-Zuid nauwelijks af (max 2%). In Nederland is 19% minder alcohol gaan drinken, in Gelderland-Zuid geldt dit voor 22%.

	Beter / (veel) meer tevreden / gezonder (in %)	Slechter / (veel) minder tevreden / ongezonder (in %)
Financiële situatie	7	13
Werk-privé balans	17	35
Eten	15	10
Alcoholgebruik van drinkers	22	12
Roken (van rokers)	13	29
Sporten	17	33
Angstig	4	20
Somber	4	23
Gestresst	10	23
Eenzaam	2	20
Problemen met slapen	2	17

Vertrouwen in aanpak Nederlandse overheid

Veel deelnemers praten met anderen over de Nederlandse aanpak van de coronacrisis. Ruim een op de drie ondervraagden (36%, NL 32%) geeft aan dat de gesprekken (zeer) positief waren en 19% (NL 26%) vond de gesprekken (zeer) negatief.

Tijdens deze ronde heeft ruim de helft (53%) van de ondervraagden (veel) vertrouwen in de aanpak van de Nederlandse overheid om het coronavirus onder controle te houden (NL 50%) en 11% heeft (helemaal) geen vertrouwen (NL 14%). In vergelijking met andere landen doet Nederland het volgens 50% van de deelnemers (veel) beter, terwijl een kleinere groep het beleid als (veel) slechter scoort (8%, NL 11%).

Hoe goed helpen de gedragsregels?

Aan de deelnemers is gevraagd hoe goed volgens hen de gedragsregels helpen het virus tegen te gaan. Voor de meeste gedragsregels geeft 73% tot 94% aan dat de regels (heel) veel helpen. Het gebruik van mondkapjes in het openbaar vervoer scoort veel lager: 37% (NL 43%) van de deelnemers denkt dat deze gedragsregel (heel) veel helpt. De gedragsregels waarvan de meeste mensen aangeven dat deze (heel) veel helpen zijn drukte vermijden (94%), thuisblijven bij verkoudheid en koorts van huisgenoten (92%) en geen handen schudden (90%).

Opvolgen gedragsregels

Het gedragsonderzoek laat zien dat 51% van de deelnemers in de week voorafgaand aan het onderzoek niet op een drukke plek is geweest waar ze geen 1,5 meter afstand konden houden. Van degenen die wel op een te drukke plek zijn geweest besloot 30% van hen rechtsomkeert te maken.

Als we aan mensen vragen hoe vaak per dag ze denken dat ze hun handen wassen rapporteert 36% (NL 39%) dit frequent (vaker dan 10 keer per dag) te hebben gedaan. Bijna 80% is de afgelopen week niet op bezoek geweest bij iemand met een kwetsbare gezondheid.

Moeilijk of makkelijk?

Aan de deelnemers van het onderzoek is gevraagd hoe moeilijk of makkelijk zij het vinden om zich aan de gedragsregels te houden. Voor een meerderheid van de maatregelen vindt ruim de helft van de deelnemers het (heel) makkelijk om zich er aan te houden. Voor het niet schudden van handen is dit zelfs 92%. Wanneer zij naar buiten gaan om een frisse neus te halen (op fiets of lopend) vindt (83%, NL 78%) van de deelnemers het (heel) makkelijk om 1,5 meter afstand te houden. Bij boodschappen doen vindt 25% het heel makkelijk, 55% vindt het (heel) moeilijk.

De regels die als (heel) moeilijk worden ervaren zijn 'altijd 1,5 meter afstand houden van andere mensen behalve binnen gezin of huishouden' (41%), '20 seconden handen wassen' (21%), 'thuisblijven bij verkoudheid' (21%), 'zoveel mogelijk thuiswerken' (24%, NL 18%) en 'drukke vermijden' (17%).

Afstand houden

Situaties waarin mensen zelden of nooit te dichtbij komen zijn het 'halen van een frisse neus' (74%, NL 70%) en de hond/kinderen uitlaten (78%, NL 75%).

Bij het boodschappen doen rapporteert 13% van de deelnemers dat mensen zelden tot nooit te dichtbij komen. Zo'n 30% (NL 25%) geeft aan dat mensen zelden tot nooit te dichtbij komen wanneer zij naar buiten gaan voor werk. Bij het bezoeken van vrienden/ familie of bezoek thuis ontvangen gaat het om respectievelijk 30% en 45%.

Tijdens een bezoek aan een culturele instelling (zoals een bioscoop of theater) geeft 69% van de respondenten aan dat mensen nooit of zelden te dichtbij komen. In andere situaties die weer mogelijk zijn geworden, zoals georganiseerd sporten en het bezoeken van de horeca is dit respectievelijk 50% (NL 47%) en 44%.

CoronaMelder

De Nederlandse overheid is van plan om de app 'Coronamelder' landelijk beschikbaar te maken. Deelnemers zijn gevraagd in hoeverre ze het eens zijn met stellingen over de (invoering van) de app. Hieruit blijkt dat 45% positief tegenover het invoeren van de CoronaMelder staat en dat 44% van plan is om de app te gaan gebruiken. Van de onderzochten verwacht 40% dat het gebruik van de app ook bijdraagt aan de bestrijding van het virus. Echter maar 41% (NL 37%) heeft het vertrouwen dat de informatie strikt vertrouwelijk blijft.

Draagvlak lokale maatregelen

Aan respondenten is deze ronde een aantal nieuwe vragen voorgelegd over lokale maatregelen. In het geval van toenemende besmettingen is het draagvlak het hoogst voor het lokaal verplicht stellen van een mondkapje (69%), voor het lokaal sluiten van sport- en fitnessclubs (65%) en voor het lokaal sluiten van de horeca (61%). Voor de maatregel 'lokaal sluiten van scholen' is het draagvlak het laagst (35%).

Nieuws over corona

Driekwart van de deelnemers zegt de afgelopen week vaak tot altijd het nieuws gevolgd te hebben. Ruim twee derde keek naar de persconferentie en publieke omroep. 63% volgt het nieuws via apps zoals nos.nl of nu.nl. De landelijke kranten zijn voor de helft van de deelnemers de nieuwsbron. Vijf procent gaf aan de website van de regionale GGD te raadplegen.

Colofon

GGD Gelderland-Zuid, team Gezonde Kennis, september 2020

Contact

onderzoek@ggd gelderlandzuid.nl

